

a jak důsledkem toho strhli biskupové na sebe soudcovskou moc. Jejich soudnictví, rozhodující nikoliv podle práva materiálního, nýbrž v zásadách ekvity, v mnohém napodobilo řízení před soudy státními. S uznáním křesťanství dostalo se uznání i soudům biskupským, kterým dokonce později dostalo se i státní pomoci. Toto potavení však dlouho nevytrvalo. Soudy biskupů byly značně přetíženy a proto biskupové byli nuceni delegovati na svá místa nižší kleriky a když pak odpadla i poslední nedůvěra ke státnímu soudnictví uznáním křesťanství za náboženství státní (r. 380), přestala i výlučnost soudnictví biskupského, jež pak zůstalo obmezeno a vyhrazeno jen pro věci víry a kleriků z důvodů disciplinárních. Ale tento ústupek se strany církve ji značně poškodil a tak znovu za císaře Arkadia a Honorie nastalo navrácení v předešlý stav a byly zároveň i vyrovnány rozdíly mezi soudnictvím biskupským a židovským tím, že výrokům biskupským byla přiznána exekvovatelnost. Stálý úpadek moci státní zavinil i vzrůst vládychtivosti biskupů a proto předpisuje se formální kompromis při soudu biskupském, který však nebyl přejat do práva justiniánského, kdež byl nahrazen jednoduchým konsensem. Vývody autorovy jsou jasné a založeny také na studiu nových nálezů právních papyrů. Ča.

Vladimir G z o v s k ý: **Privátne testamenty** podľa práva platného na Slovensku a v P. Rusi. Rukoväť k ich zostaveniu, vzory, nástin dedičského práva. Tlačou a nákladom »Sv. Mikuláša« v Prešove, 1925, str. 78, cena Kč 20.—. Objednávky u autora, Košice, Súdna tabula.

Kdo z nás působil ve veřejné službě na Slovensku nebo v P. Rusi po převratu, dobře ví, jak byla práce stížena naprostým nedostatkem pomůcek. Nebylo po ruce textů zákonů, neřku-li odborné literatury v jazyku státním. Dnes se ovšem již poměry konsolidují a do veřejnosti přicházejí souborná díla i příručky. K nim se druží práce autorova a dlužno si jí tím spíše povšimnouti, ježto pochází z pera ruského běžence.

Populárním výkladem nastiňuje celé dědické právo s hlediska sestavení testamentu po stránce formální i materiální. Látku probírá v pěti částech: o pojmu závěti (závěť jako právní úkon), o obsahu závěti: její jednotlivá opatření, o formálních náležitostech soukromých závětí, o obmezení zůstavitelově co do volnosti posledního pořízení. V oddílu pátém podán jest přehled celého materiálu s praktickými pokyny pro správné pořízení testamentu obsahově i formou. Citace §Šů předchozích částí v tomto posledním oddílu činí publikaci přehlednou. Práce

přihlíží i k novým zákonům československým i k soudní praxi. Je prvou knihou v tomto oboru v řeči slovenské.

Účel publikace vysvětluje sám autor v předmluvě a skromně ji určuje především pro neprávnícké kruhy obecních notářů, duchovních a učitelů, kteří mají po dědinách ve svém postavení často příležitost psátí testamenty. Než i slovenským právníkům-studentům bude práce jeho vítanou příručkou a také právníci v zemích historických rádi sáhnou po této knížce, v níž se mohou informovati o důležitých odchylkách slovenských proti právu platnému v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Proto ji nutno vřele doporučiti. Jest psána plynně a srozumitelně a přidržuje se terminologie dra Fajnora a dra Zátureckého.

Dr. Kronberger.

Vědecká ročenka právnické fakulty Masarykovy university v Brně. — L'annuaire scientifique de la faculté de droit de l'université Masaryk à Brno. — IV. (1925). Sbírká spisů právnických a národohospodářských. Vydávají Karel Engliš a František Weyr. Svazek XXVI. — Str. 133. — Cena 20 Kč.*)

Čtvrtým svazkem změnil pozoruhodný literární podnik brněnské právnické fakulty program i obsah. Kdežto prvé tři ročníky přinášely zpravidla příspěvky všech členů profesorského sboru university Masarykovy, jsouce »jakousi korporativní vědeckou reprezentací tohoto sboru na venek«, snaží se čtvrtý ročník francouzsky psanými články, jež tvoří téměř polovici jeho obsahu, o propagaci české právní vědy. Po převratu přestali čeští právníci psátí německy a literární produkce v jiných jazycích světových daleko nedosahuje kvantitativně dřívější jejich produkce v němčině. Záslužné podniky, jako právnický oddíl *Revue des travaux scientifiques* a *Bulletin de droit tchécoslovaque*, mají spíše účel všeobecně informační, ale podávající jen referáty o literatuře a přehledy o právním životě, neumožňují autorům dobrodiní mezinárodní vědecké kritiky, jež je podmíněna publikacemi ve světovém jazyku. Ročenka seznamuje mezinárodní vědeckou veřejnost s Kelsen-Weyrovou normativní teorií nejprve všeobecným výkladem prof. Weyra (*La théorie normative. — Les bases et sa signification pour la jurisprudence*), potom aplikací na užší problém (Sedláček: *Résumé du problème de la règle de droit*, notam-

*) Možno objednatí buď přímo na děkanátě právnické fakulty Masarykovy university v Brně za předem zaslanou cenu včetně porta (tentokráte 80 hal. za 1 výtisk); po žádost zašle se k úhradě složenka, na kterou jest předem cenu výtisku i s portem zapraviti (nebo u Barviče a Novotného knihkupectví v Brně, Česká ulice).